

Рузаевка районы Татар Пешлә авылында булып кайттым. Жәй, табигать матур, коннен нава торышы да күнелләрне күтәрә иде. Командировкамны унышлы йомгаклыым дигәндә тагы очрашу - матур гаилә, хезмәт яраткан кешеләр белән булды. Ул – Пешлә авылынын Садовая урамында гомер итүче Саитовлар гаиләсе.

Белгәнәбезчә, ел саен 8 июль конне илебездә Россиякүләм Гаилә, мәхәббәт һәм тугрылык конне билгеләп үтелә. Беренче тапкыр әлегә бәйрәм гаилә елы дип 2008 елда үттә. Исегезгә тошерәбез, Халыкара Гаилә конне ел саен 15 май конне билгеләп үтелә. Шул унайдан тагы бер матур гаилә турында язарга булдым. Гаилә -һәр кешенен таяныр ноктасы, ә гаиләнен татулыгы -ир белән хатыннын ижат жимеше. Жылы учагын, сагынып котәр пар канатын, юатучын булса, тирә-ягында балаларын ботереләп йорсә, синен жанын тыныч. Танышканда Рәшидә Мусалим кызы Саитова шундыйларнын берсе дип тоелды. Һәм чыннан да шулай.

Рәшидә Мусалим кызынын тормыш иптәше Саитов Адель Хусаин улы гомере буге Рузаевка тимер юл челтәрәндә машинист булып хезмәт итә. Туган жирәндә үз нигезенне булдыру гаиләнен ныклы булуын исбатлай. Ирле-хатынлы Саитовлар да әнә шулай икесе дә тырыш, унган, булдыклы кешеләр. Алар бергә дус-тату яшәп ике бала тәрбиялиләр. Алар ойләнәшәп, тормыш коруына да берничә дистәдән артык гомер узып киткән инде. Ирле-хатынлы икәвләшәп хезмәтләреннән ямь табып, дөрт алып яши. Үз кочләре белән тырышып, зур, якты йорт салып чыгалар. Ихата тутырып мал асралуы, бакчадагы жиләк-жимеш муллыгы да биредә жин сызганып, тир түгеп, тырышып гомер итүче гаилә яшәвен исбатлай. Халык теләндәгә “Ир унса – хатыннан, хатын уна – ирдән” дигән әйтәм дә бу гаиләгә тобәп әйткән сыман. Ә Саитовлар икесе дә бер-берсеннән унган. Алар анлашып, бер-берсенә юл куешып, тату гомер итә.

Житез, унган хужабикә Рәшидә Мусалим кызы Саитова 40 ел кулинария кибетәндә сатучы булып әшләгән. Бүгән лаеклы ялда. Кибетче һөнәрен жинел эш дип уйлаучылар бар: алай түгел икән шул. Калькуляторы кулында булса да, кибетчегә бит әле зиенен, чаялык, житезлек, сабырлык та кирәк. Ялгыш санап «остенә чыгуы» да ихтимал. Кешеләр белән аралаша беләргә дә тиешсен. Мәнә шул сыйфатларны үзәндә булдырып, тырышып хезмәт иткән Рәшидә сатучы. Һәр нәрсәгә теләк, тумыштан килгән сәләт кирәк шул. Шул ук печенье - пирожки сату очен дә...

Гаиләдә Рәшидә тыныч холыклы, оста куллы хужабикә, яраткан балаларына жан атып торучы ягымлы, назлы әни, ә тормыш иптәше очен сойкемле, унган хатын да, зур терәк тө. Тату гаиләдә балалар да зирәк, эшсояр булып үсә. Менә инде тугыз елдан артык Рәшидә Мусалим кызы Саитова ике улы, ике килене, оныклары белән бергә, бер йортта гомер иткән кеше. Наиль улы, Рузаевка тимер юл вокзалында дежурный булып эшли. Хатыны Галия – балалар бакчасында тәрбияче. Оныгы Альмирга 6 яшь. Икенче улы Ринат, тормыш иптәше Эльвира (шәһәр администрациясе хезмәткәре) белән әле генә Рузаевка шәһәрендә квартир алып яши башлаганнар икән. Әлегә кадәр алар да әни-әтиләре белән бергә яшәгәннәр. Шулай итеп, бер йортта оч гаилә тату яши алган һәм ала! Бүген актуаль мәсьәләләреннән берсе булган кайнана белән килең проблемалары аларда юк. Бу яктан да гаилә ундырган.

Рәшидә Мусалим кызына эшкә мөхәббәт туган гаиләсендә ойрәтелә. Әнисе - Раисә Закировна, Татар Пешләсенен алдынгы “Россия” колхозында ярты гасырга якын сот сава, шул ук вакытта балалар тәрбияли, ой жыештыра, мал-туар асрый. Гомере буе Пешләдә яшәгән Раисә Закир кызы Чугуновага тиздән 84 яшь тула. Матур яшәп матур гомер итә ул. «Без барыбыз да бер тирәдә, Садоваяда яшибез. Без дигәнәм, ике сенел, ике брат (беребез бакый доньяга күчте) һәм әниебез», - ди Рәшидә ханым туган гаиләсе турында.

Татар халкына хас булган кунакчыллык Рәшидә ханымда да: ул чәй эчәргә кыстады. Әмма татар авылы йорты капкасы алдындагы диванда, саф һава сулуй-сулуй, авыл хәлләре турында сойләшәп утыруны хуш күрдәм мин. Без аралашкан арада яныбызга якынлашкан бер карчыкны күрдәм һәм бу авылга хас шундый диалог ишеттем. Рәшидә ханым әбине күргәч:

- Тетя Аня, здравствуйте, за хлебом ходили?

- Да, Рашидя. Здравствуйте! У меня к тебе одна просьба есть: вот мой долг отдай нашей соседке, когда увидишь. Я никак не встречусь с ней.

- Да сама отдаш.

- А какая разница – ты или я отдам?

Мин бу сүзләрдән сон бер нәтижә ясадым: бу авылда торле милләт халкы дус, бер-берсенә ышанып, ярдәмләшәп яши, икән. Дуслык турындагы сүзләрдән сон яшәв шартлары темасын күтәрдек.

- Татар Пешләсе авылыбызда яшәве дә унай: ойләргә үзәк водопроводтан су кертелгән, асфальт юллар, мусор баклары...шәһәрдә торган тосле яшибез. Ә Рузаевка шәһәре – урамыбызнын икенче башыннан башланып китә, - ди әңгәмәдәшем Рәшидә ханым. – Хужалык эшләре белән шогыльләнергә шартлар бар. Каз-үрдәк күпләп асрыйм. Мона артыбыздагы Пешлә елгасы унайлы.

Авил хәлләре, гаилә тормышы турында сүз алып барганда, мин кисәк кенә традицион сорау бирдем Рәшидә Мусалим кызына: “Сез гаиләгезне бәхетле дип санысызмы?”

Бераз уйланып торгач: “Безнен йорт - безне саклаучыбыз, жылы учагыбыз. Анда һәрвакыт туры юл күрсәтүче, шәфкатьлелек орлыкларын индерүче, үзара монәсәбәтләрне жайлаучы ялкын булырга тиеш. Гаиләдәге үзара монәсәбәтләр бер-беренә мөхәббәт, ышаныч, үзара анлашуларга нигезләнә. Бары шул чакта гына гаиләдә һәркем үзен чын мәгънәсендә бәхетле итеп тоя ала”, - ди Рәшидә Мусалим кызы Саитова.

Менә шулай матур, бердәм һәм тату гаилә булып Татар Пешләсе авылында гомер итә эшчән Саитовлар.

Наилэ Насырова